

ideaz

Nr.1 • 2017

Praktijkblad van MissieNederland
over geloven en missionair kerk-zijn in binnen- en buitenland

THEMA:

Geef *ruimte* aan jeugd

Een pleidooi
om opzij te stappen
voor jongeren

Jeugdtrends 2017

'Wat heb jij nodig om de
persoon te worden zoals
God je heeft bedoeld?'

Grenzeloos
vertrouwen

gaat voor 99% goed

Je plek afstaan

Een pleidooi om opzij te stappen voor jongeren

Toen ik onlangs voor het eerst sinds jaren in de trein zat, kwam het treinleven weer even dichtbij. Een aangeschoten man, die me deel maakte van zijn alcoholwalm en zijn warrig verhaal. De naar-beneden-gebogen hoofden die minutenlang naar een smartphone staarden. En de zitplaatsen, en vervolgens de paden, die steeds voller werden naar mate Utrecht Centraal dichterbij kwam.

Bij een van de stations kwam een oudere vrouw de coupé in. Vrijwel direct staat een jongere op die zijn zitplaats aanbiedt. "Bedankt!" zegt de vrouw. Als ze heeft plaatsgenomen zegt ze met een iets te luide stem: "Je bent een voorbeeld voor onze samenleving." De passagiers kijken stug voor zich uit. Niemand reageert, behalve die jongen: "Dat is toch vanzelfsprekend?"

Opstaan voor jongeren

Jongeren* die opstaan voor ouderen. Dat is vanzelfsprekend. Of op z'n minst: dat zou vanzelfsprekend moeten zijn, volgens die mevrouw in de trein. Is dat andersom ook zo? Is er ook een vanzelfsprekendheid onder volwassenen om op te staan voor jongeren? Die vraag komt bij mij regelmatig terug in mijn werkzaamheden als

jongerenwerker en jeugdwerkspecialist. Zijn er kerken, christelijke gemeenschappen, waar kinderen, tieners en jongeren volop prioriteit zijn?

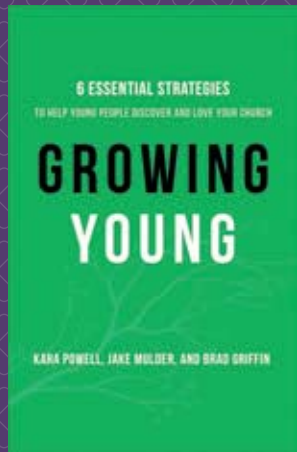
Prioriteit?

Dit is namelijk hard nodig. Zowel voor onze jonge opgroeiende generatie, als voor de kerk zelf. Die urgentie werd voor mij vorig jaar bevestigd bij het lezen van het boek 'Growing Young'. Hierin staan de uitkomsten beschreven van een grootschalig Amerikaans onderzoek binnen kerken van verschillende denominaties. Een hele belangrijke uitkomst is: als je als kerk 'jonger wil groeien' geef je jongeren volop de prioriteit, in alles.

Waarom is het zo hard nodig dat we als volwassenen gaan opstaan voor jongeren? Waarom zouden

**Als ik schrijf jongeren, dan is dat een verzamelwoord voor de huidige opgroeiende generatie van kinderen, tieners en jongeren.*

In het boek 'Growing Young' staan de uitkomsten van een grootschalig, kwalitatief onderzoek van het gerenommeerde Fuller Youth Institute. Het onderzoek werd gehouden onder kerken van vrijwel alle bekende denominaties binnen de Verenigde Staten. Uit het onderzoek komen zes kenmerken naar voren van een kerk die relevant is voor de huidige opgroeiende generatie jongeren. Deze kenmerken zijn als volgt:

- Open leiderschap: betrek jongeren in je leiderschap. Deel je leiderschap met hen en geef hen vertrouwen.
- Het kennen van de huidige generatie: wees op de hoogte van wat er speelt, ontdek de leefwereld van jongeren, leer hen zelf echt kennen.
- Jezus' boodschap is relevant voor vandaag: laat zien dat het evangelie van betekenis is voor het alledaagse leven en impact heeft in het hier en nu.
- Warmte van een gemeenschap: werk aan een cultuur van een betrokken en warme gemeenschap, waar jongeren echt zichzelf mogen zijn en in contact komen met andere generaties.
- Jeugd heeft in alles prioriteit: laat in heel de gemeente jeugd en hun gezinnen prioriteit hebben; in visie, beleid, geld, organisatie, echt in alles.
- Van betekenis zijn voor anderen: gemeente-zijn is voor jongeren interessant als het verbonden is met het dagelijks leven. Van betekenis zijn voor anderen is het geloof handen en voeten geven.

*Growing young: six essential strategies to help young people discover and love your church. © 2016 by Kara Powell, Jake Mulder and Brad Griffin
www.fulleryouthinstitute.org*

we hen prioriteit maken binnen de gemeente? Dat heeft te maken met twee punten. Ten eerste is dit iets wat te maken heeft met het evangelie en de opdracht die wij als christenen hebben om dit goede nieuws door te geven en voor te leven aan onze huidige opgroeiende generatie. Ten tweede is er een extra urgentie: De kerk vergrijsjt. De gemiddelde leeftijd van leden stijgt. Het gat tussen de kerken en de opgroeiende generatie wordt groter. Het overgrote deel van jongeren in Nederland kent geen kerk of een christelijke gemeenschap. Kennen ze die wel, dan zijn er veel jongeren die de relevantie niet ervaren van een christelijke gemeenschap.

Mijn rol als volwassene

Nu kunnen we de vraag stellen waar de schuld ligt. Is het de gesecculariseerde samenleving? Toch zou ik me daar niet op willen richten. Ik stel liever de vraag: waar liggen de kansen, en wat is mijn rol als volwassene?

Vaak kijk ik door een jongerenwerkersbril naar hoe een gemeente in elkaar zit, zowel in mijn eigen gemeente, als in gemeentes die ik door heel het land bezoek. Daar proef ik het verlangen om van betekenis te zijn voor jongeren. Soms wordt er zelfs letterlijk gezegd: "de jeugd heeft in onze gemeente echt prioriteit". Dat klinkt me als jongerenwerker als muziek in de oren. Toch moet ik zeggen: meestal signaleer ik iets anders. Het zijn de volwassenen die de prioriteit hebben. Zij zijn de voornaamste doelgroep. De organisatie is op hen gericht. De vieringen zijn op hen afgestemd. Het is de taal van volwassenen die klinkt.

Als ik mijn jongerenwerkersbril afzet, merk ik dat ik zelf hier volop onderdeel van ben. Dan komen mijn eigen behoeften in beeld. Ik wil gevoed worden en geestelijk groeien. Dat betekent dat de viering goed in elkaar moet zitten: er is een stevige preek op niveau en kwalitatief goede worship. Door de week is er bovendien een relevante huiskring. Voldoet een van deze dingen niet aan mijn eisen? Dan is de kans groot dat ik het afschrijf. Ergens ben ik dan ontevreden dat ik niet ben geraakt, opgebouwd of bemoedigd op mijn manier. Kortom, het liefst wil ik dat de kerk wordt ingericht zoals dat bij mij past. Het moet mij, als volwassene, aanspreken, bemoedigen en opbouwen.

Als ik eerlijk ben, zie ik dat mijn houding absoluut niet oké is. Het is zelfs kinderachtig en zelfgericht. Het zou toch wat zijn dat mijn geloof(sbeleving) als volwassen christen, afhangt van een goede preek, bepaalde gemeentestructuren of de invulling van een viering? Toch gedraag ik me vaak wel zo. Daarin ben ik helaas niet de enige: ik zie meer volwassen christenen die op deze manier in hun kerk staan. Dit moet echt anders.

Daarom: het wordt tijd dat we met elkaar onze verantwoordelijkheid nemen voor kinderen, tieners en jongeren. Hun geloof(sbeleving) is namelijk wel afhankelijk van wat er in de gemeente wel of niet gebeurt. Zij zitten nog 'in de groei'. Ze hebben het nodig om gevoed te worden, afgestemd op hun ontwikkeling. Het wordt tijd dat we opstaan voor jongeren en hen alle ruimte geven die zij nodig hebben. Dat we als volwassenen doorgeven en voorleven wat we hebben ontvangen.

Niet alleen maar toekomst

Het geven van prioriteit aan jongeren betekent dat we hen helpen groeien naar geestelijke volwassenheid. Daarvoor is er ruimte nodig om hen te laten oefenen in geloof. Plekken om te kunnen experimenteren. En gemeenteleden die hen aanmoedigen om verantwoordelijkheden te (leren) dragen. Maar dat is nog niet alles. Het gaat namelijk om meer dan de voorbereiding op de toekomst van de kerk. Zo van: wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Het gaat vooral ook om het nu. Jongeren groeien door hen prioriteit te geven binnen de gemeente, en daarmee ontvang je als kerk bijzonder veel. Het maakt je als gemeente scherper en relevanter. Jongeren zijn letterlijk een zegen.

Geef jongeren de prioriteit en je gaat opnieuw weer nadenken over alles wat er binnen de kerk speelt: het leren, vieren, zorgen, dienen en getuigen. Jongeren vragen naar het 'waarom' en ze dwingen je zo toegankelijk mogelijk te zijn. Dat heeft niet alleen een positieve uitwerking op jongeren zelf. De gemeente wordt ook interessant voor jongeren die niet bekend zijn met geloof en kerk. Dat wordt nog eens versterkt als ze zelf enthousiast zijn en hun geloof delen met hun netwerk. Kortom, wie de jeugd heeft, heeft ook het heden. De huidige generatie die ver weg lijkt, buiten beeld ligt, komt ineens dichtbij.

Daarbij gaat het niet direct om hele grote aantallen of hele community's die tot geloof komen. Hetgeen wat ons drijft is namelijk het doorgeven en voorleven van het evangelie aan jongeren. We helpen hen groeien in geloof en geven volop de kans de volheid daarvan te ontdekken. We bidden voor ze en moedigen hen aan. Vertrouwend op de kracht van de Heilige Geest die het geloof, bij een ieder op een unieke manier, uitwerkt in hun leven. Als er groei is, dan komen de vruchten vanzelf. Dat geldt voor jongeren, maar ook voor de gemeente.

De wereld op z'n kop

Je plek afstaan aan jongeren vergt moed, want dat gaat niet vanzelf. Jongeren prioriteit geven is spannend, want het kan zomaar zijn dat het onze eigen 'heilige huisjes' kost. Klopt, het kan een hele kerk op z'n kop zetten. En toch: het is hard nodig en het is alles waard! Het gaat hier om jongeren en om Gods Koninkrijk. En laat dat nu net een Koninkrijk zijn, waar de wereld op z'n kop staat. Daar waar de laatsten het eerst zijn, de kleinen het grootst en de kinderen, tieners en jongeren, het meest volwassen.

Door Jan van den Berg

Jan van den Berg is 34 jaar, woont met zijn gezin in Nunspeet. Hij is inmiddels tien jaar lang betrokken bij lokaal en landelijk jongerenwerk. De laatste zes jaar werkte hij als jeugdwerkspecialist bij Youth for Christ.